

Karin Sjöberg
Tf. Verksjurist
Avdelningen för analys
010-168 05 92

2017-07-05

Dnr 17EV12646

Olagligt installationsarbete – en regelbeskrivning

1 Inledning

Att utföra elinstallationsarbeten utan att vara auktoriserad för arbetet eller omfattas av ett elinstallatörsföretags egenkontrollprogram är straffbart enligt 48 § 2 elsäkerhetslagen (2016:732, ESL). Det är, enligt 49 § ESL 1-3, även straffbart att:

1. bryta mot skyldigheten att ha auktoriserad elinstallatör enligt 23 § ESL,
2. bryta mot skyldigheten att ha egenkontrollprogram enligt 24 § 1 ESL, eller
3. utföra elinstallationsarbete utan att ha gjort anmälan enligt 25 § ESL.

2 Vad är ett elinstallationsarbete?

Då straffbestämmelserna är kopplat till utförande av elinstallationsarbete, är det viktigt att klargöra vad ett elinstallationsarbete är.

Av 4 § ESL framgår att med elinstallationsarbete avses arbete som avser

1. att utföra, ändra eller reparera en elektrisk starkströmsanläggning,
2. att fast ansluta en elektrisk utrustning till en starkströmsanläggning, eller
3. att koppla loss en elektrisk utrustning från en starkströmsanläggning som utrustningen är fast ansluten till.

Elsäkerhetsverket har meddelat ett allmänt råd till 4 § elsäkerhetslagen som ger närmare vägledning om vad som anses utgöra elinstallationsarbete, se [ELSÄK-FS 2017:2](#). I dessa föreskrifter har Elsäkerhetsverket även meddelat vissa undantag från kravet på auktorisation, se 3 kap.

3 Systemet för utförande av elinstallationer

Från och med den 1 juli 2017 finns ett nytt regelverk om utförande av elinstallationer på plats. Regelverket består av lag, förordning och myndighetsföreskrifter. Nedan beskrivs väsentliga delar i korthet och du hittar också länkar till respektive regeltext i länkar.

3.1 [Elsäkerhetslagen](#) (2017:732, ESL)

ESL innehåller bl.a. krav på utförande av elinstallationer, elinstallationsföretag och anläggningsinnehavare samt ger regeringen bemyndigande att utfärda föreskrifter på området.

Vidare finns ansvarsbestämmelser som innebär att den som bryter mot krav för att utföra elinstallationsarbeten kan dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

27 § ESL

Elinstallationsarbete får utföras endast av

1. en elinstallatör som är auktoriserad för arbetet, eller
2. någon som omfattas av företagets egenkontrollprogram enligt 24 § elsäkerhetslagen.

48 § ESL

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot
[...]

2. krav för att få utföra elinstallationsarbete enligt 27

49 § ESL

Till böter döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. bryter mot skyldigheten att ha auktoriserad elinstallatör enligt 23 §,
 2. bryter mot skyldigheten att ha egenkontrollprogram enligt 24 § 1,
 3. utför elinstallationsarbete utan att ha gjort anmälan enligt 25 §, eller
- [...]

50 § ESL

Till ansvar enligt denna lag ska inte dömas i ringa fall eller om gärningen är belagd med straff enligt brottsbalken.

51 § ESL

Den som har åsidosatt ett vitesföreläggande får inte dömas till straff enligt denna lag för gärning som omfattas av föreläggandet.

3.2 [Elsäkerhetsförordning \(2017:218\)](#)

Regeringen har med stöd av bemyndigandet i 47 § elsäkerhetslagen beslutat elsäkerhetsförordningen.

Regeringen har genom elsäkerhetsförordningen bemyndigat Elsäkerhetsverket att utfärda ytterligare föreskrifter om bland annat krav på utbildning och praktisk erfarenhet för auktorisation.

3.3 Elsäkerhetsverkets föreskrifter

Elsäkerhetsverket har med stöd av regeringens bemyndigande utfärdat föreskrifter om auktorisation. [Elsäkerhetsverkets föreskrifter \(2017:4\) om auktorisation som elinstallatör](#) trädde ikraft den 1 juli 2017 och gäller tills vidare.

Föreskrifterna reglerar bland annat vilka auktorisationstyper som finns, vilken utbildning och praktisk erfarenhet som krävs för respektive auktorisationstyp och hur man söker auktorisation.

Elsäkerhetsverket har även meddelat föreskrifter om elinstallationsarbete och vad ett egenkontrollprogram ska omfatta och innehålla. [Elsäkerhetsverkets föreskrifter \(2017:3\) om elinstallationsföretag och om utförande av elinstallationsföretag](#) trädde i kraft den 1 juli 2017 och gäller tills vidare.

Föreskrifterna reglerar bland annat krav på hur elinstallationer ska utföras, vad ett egenkontrollprogram ska innehålla, vilka verksamhetstyper som elinstallationsföretag kan arbeta inom och vilken auktorisationstyp som krävs för respektive verksamhetstyp.

4 Ytterligare upplysningar

Om du behöver mer information om regelverket, kontakta Elsäkerhetsverket på telefon 010-168 05 00 eller e-post registrator@elsakerhetsverket.se.